

Torstai 4. lokakuuta 2018

P8_TA(2018)0378

Julkisia hankintoja koskeva strategiapaketti

Euroopan parlamentin päätöslauselma 4. lokakuuta 2018 julkisia hankintoja koskevasta strategiapakettista (2017/2278(INI))

(2020/C 11/07)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon 3. lokakuuta 2017 annetun komission tiedonannon ”Julkiset hankinnat toimiviksi Euroopassa ja Euroopan hyväksi” COM(2017)0572,
- ottaa huomioon 3. lokakuuta 2017 annetun komission tiedonannon ”Suurten infrastruktuurihankkeiden julkisia hankintoja koskevien näkökohtien vapaaehtoinen ennakoarviointi investointien helpottamiseksi” (COM(2017)0573),
- ottaa huomioon 3. lokakuuta 2017 annetun komission suosituksen (EU) 2017/1805 julkisten hankintojen ammatillistamisesta – Rakenne julkisten hankintojen ammatillistamista varten (C(2017)6654) ⁽¹⁾,
- ottaa huomioon 26. helmikuuta 2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/24/EU julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta ⁽²⁾,
- ottaa huomioon 26. helmikuuta 2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/25/EU vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja direktiivin 2004/17/EY kumoamisesta ⁽³⁾,
- ottaa huomioon 26. helmikuuta 2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/23/EU käyttöoikeussopimusten tekemisestä ⁽⁴⁾,
- ottaa huomioon 17. toukokuuta 2017 annetun komission kertomuksen yhteisen eurooppalaisen hankinta-asiakirjan (ESPD) käytännön soveltamista koskevasta tarkastelusta (COM(2017)0242),
- ottaa huomioon 16. huhtikuuta 2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/55/EU sähköisestä laskutuksesta julkisissa hankinnoissa ⁽⁵⁾,
- ottaa huomioon 11. lokakuuta 2017 annetun komission kertomuksen sähköisen laskutuksen eurooppalaisen standardin arvioinnista direktiivin 2014/55/EU mukaisesti (COM(2017)0590),

⁽¹⁾ EUVL L 259, 7.10.2017, s. 28.

⁽²⁾ EUVL L 94, 28.3.2014, s. 65.

⁽³⁾ EUVL L 94, 28.3.2014, s. 243.

⁽⁴⁾ EUVL L 94, 28.3.2014, s. 1.

⁽⁵⁾ EUVL L 133, 6.5.2014, s. 1.

Torstai 4. lokakuuta 2018

- ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean 14. helmikuuta 2018 antaman lausunnon,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 52 artiklan,
 - ottaa huomioon sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunnan mietinnön, kansainvälisen kaupan valiokunnan lausunnon sekä ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan kannan tarkistuksina (A8-0229/2018),
- A. katsoo, että julkisten hankintojen täyttää potentiaalia, jolla tuetaan kilpailukykyisen sosiaalisen markkinatalouden rakentamista, ei ole vielä hyödynnetty, ja ottaa huomioon, että unionissa yli 250 000 viranomaista käyttää vuosittain noin 14 prosenttia BKT:stä eli lähes 2 000 miljardia euroa rakennusurakoihin sekä palvelu- ja tavarahankintoihin;
- B. ottaa huomioon, että julkisissa hankinnoissa käytetään merkittäviä määriä veronmaksajien rahoja, minkä vuoksi hankinnat olisi toteutettava eettisesti, avoimesti ja rehellisesti sekä kustannusten että laadun kannalta mahdollisimman tehokkaasti, jotta kansalaisille voidaan tarjota laadukkaita tuotteita ja palveluja;
- C. toteaa, että julkisia hankintoja koskevat säännöt ovat asianmukaisesti täytäntöönpantuina erittäin merkittävä väline sisämarkkinoiden lujittamiseksi sekä unionin yritysten kasvun ja työllisyyden edistämiseksi, ja katsoo, että älykkäästi käytetyt julkiset hankinnat voivat olla strateginen väline älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun tavoitteiden saavuttamiseksi ja ne voivat nopeuttaa siirtymistä kestävämpiin toimitusketjuihin ja liiketoimintamalleihin;
- D. katsoo, että kun julkisia hankintoja ja käyttöoikeussopimuksia koskevia EU:n sääntöjä saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä, on erittäin tärkeää varmistaa, että EU:n lainsäädäntö saatetaan täysimääräisesti osaksi kansallista lainsäädäntöä ja pannaan kaikilta osin täytäntöön, jotta pienet ja keskisuuret yritykset voivat osallistua julkisiin tarjouskilpailuihin helpommin ja pienemmin kustannuksin, ja samalla on otettava täysin huomioon avoimuutta ja kilpailua koskevat EU:n periaatteet;
- E. ottaa huomioon, että komissio käynnisti 3. lokakuuta 2017 kohdennetun kuulemisen innovoinnin julkisia hankintoja koskevien ohjeiden luonnoksesta ja 7. joulukuuta 2017 kohdennetun kuulemisen sosiaalisesti vastuullisia julkisia hankintoja koskevien komission ohjeiden soveltamisalasta ja rakenteesta;
- F. ottaa huomioon, että komission tiedonannossa COM(2017)0572 mainitun, vuonna 2016 tehdyn selvityksen mukaan ainoastaan neljä jäsenvaltiota käytti digitaalitekniikkaa julkisten hankintojen kaikissa päävaiheissa siten, että sähköisesti voitiin hoitaa muun muassa ilmoittamiset, hankinta-asiakirjojen asettaminen saataville, asiakirjojen toimittaminen, arviointi, sopimusten tekeminen, tilaukset, laskutus ja maksut;
- G. ottaa huomioon, että marraskuussa 2017 talouspolitiikan EU-ohjausjaksosta ja julkisista hankinnoista julkaistun esitteen mukaan niiden hankintamenettelyjen määrä, joissa saatiin vain yksi tarjous, lisääntyi 14:stä 29 prosenttiin vuosina 2006–2016, ja toteaa, että komission tiedonannon COM(2017)0572 mukaan pienet ja keskisuuret yritykset ”onnistuvat saamaan EU:n kynnysarvot ylittävistä julkisista hankintasopimuksista osuuden, joka vastaa vain 45:tä prosenttia sopimusten arvosta”, mikä on ”selvästi vähemmän kuin niiden painoarvo taloudessa”;
- H. ottaa huomioon, että vuoden 2014 direktiiveillä käyttöön otettujen uusien sääntöjen pitäisi julkisia hankintoja helpottamalla ja valvontaa lisäämällä edistää työllisyyttä ja älykästä, kestävää ja osallistavaa kasvua koskevan Eurooppa 2020 -strategian täytäntöönpanoa;
- I. toteaa, että komission tiedonannon COM(2017)0572 mukaan 55 prosentissa julkisia hankintoja koskevista menettelyistä alhaisinta hintaa käytetään edelleen ainoana myöntämisperusteena esimerkiksi strategisten sosiaalisten ja ympäristöä koskevien perusteiden sijasta;

Torstai 4. lokakuuta 2018

- J. ottaa huomioon, että Euroopan unioni on sitoutunut noudattamaan Yhdistyneiden kansakuntien kestävä kehityksen tavoitteita;
- K. pitää ratkaisevan tärkeänä, että tavarantoimittajat voivat luottaa siihen, että unionin julkisten hankintojen järjestelmissä menettelmät ovat yksinkertaiset, saavutettavat ja digitaaliset ja niissä varmistetaan täysimääräinen avoimuus, tinkimättömyys ja tietoturva;

Lainsäädäntökehys ja täytäntöönpano

1. panee tyytyväisenä merkille muut kuin lainsäädännölliset toimet, joita komissio ehdottaa nyt, lähes neljä vuotta sen jälkeen, kun julkisia hankintoja koskevan unionin lainsäädäntökehyksen kattava tarkistus saatiin valmiiksi, ja odottaa, että tämä vauhdittaa parempaa täytäntöönpanoa;
2. on syvästi pettynyt tahtiin, jolla julkisia hankintoja koskevat vuoden 2014 direktiivit on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä monissa jäsenvaltioissa, sekä lukuisiin viivästyksiin ja pitää valitettavana, että komissio joutui käynnistämään rikkomismenettelyjä joitakin jäsenvaltioita vastaan; vaatii, että kaikki jäsenvaltiot saattavat direktiivit nopeasti osaksi kansallista lainsäädäntöä ilman lisäviivityksiä;
3. on huolissaan direktiiveissä säädetyistä tulossa olevista määräajoista, jotka koskevat sähköistä hankintamenettelyä sekä jäsenvaltioiden siirtymistä kokonaan sähköisiin hankintamenettelyihin, myös sähköiseen laskutukseen; korostaa, että jäsenvaltioiden digitaalistrategioihin on sisällytettävä täysin sähköisten hankintamenettelyjen edistäminen;
4. kehottaa komissiota saattamaan nopeasti valmiiksi innovoinnin julkisia hankintoja koskevat ohjeet sekä sosiaalisesti vastuullisia julkisia hankintoja koskevat ohjeet, jotta voidaan tukea asiaa koskevien säännösten täytäntöönpanoa jäsenvaltioissa;
5. pyytää komissiota järjestämään paremmin ja selkeämmin saavutettavammalla ja käyttäjäystävällisemmällä tavalla ohjeet ja muut välineet, jotka on kehitetty jäsenvaltioiden auttamiseksi julkisia hankintoja koskevan kehyksen täytäntöönpanossa, jotta kaikki toimijat saavat hyvän kokonaiskuvan, ja pyytää kiinnittämään tässä yhteydessä huomiota myös saatavilla oleviin kielisiin;
6. panee tyytyväisenä merkille helmikuussa 2018 toimijoille annetut julkisia hankintoja koskevat uudet ohjeet, joilla on tarkoitus auttaa kansallisia, alueellisia ja paikallisia viranomaisia varmistamaan tehokkaat ja avoimet julkiset hankintamenettelyt unionin rahoittamien hankkeiden yhteydessä;

Strategiset ja koordinoitavat hankinnat

7. huomauttaa, että nykyinen unionin lainsäädäntö mahdollistaa paremmin kuin koskaan aikaisemmin julkisten hankintojen käyttämisen strategisena välineenä EU:n politiikan tavoitteiden edistämiseksi, ja kannustaa jäsenvaltioita hyödyntämään tätä mahdollisimman pitkälle; muistuttaa, että julkiset hankinnat ovat myös alue- ja paikallistasolla tärkeä keino täydentää paikallisia ja alueellisia strategioita, ja kannustaa järjestämään julkisia kuulemisia tuotteiden ja palvelujen loppukäyttäjien kanssa;
8. kehottaa käyttämään laajasti innovoivia hankintakäytäntöjä älykkään, ympäristöä säästävän ja osallistavan kasvun toteuttamiseksi ja kiertotalouden lujittamiseksi; korostaa kiertotalouden merkitystä ja tässä yhteydessä julkisia hankintoja koskevien uusien direktiivien tarjoamia uusia mahdollisuuksia, mitä tulee uudelleenkäytettyihin, korjattuihin, uudelleenvalmistettuihin ja kunnostettuihin tuotteisiin ja palveluihin ja muihin kestäviin ja resurssitehokkaisiin tuotteisiin ja ratkaisuihin;
9. kehottaa jäsenvaltiota käyttämään julkisia hankintoja strategisesti edistääkseen älykästä, kestävä ja osallistavaa kasvua, myös pk-yrityksille ja yhteisötalouden yrityksille; korostaa tämän edellyttävän jäsenvaltioilta, että ne välittävät järjestelmällisesti tiedon näistä politiikkatoimista korkeimmalle tasolle ja tukevat julkishallinnon hankkijoita ja toimijoita tämän saavuttamiseksi;
10. korostaa, että tarjouskilpailun ehdot on tärkeää laatia siten, että ne eivät ole liian työläitä, jotta kaikki yritykset, myös pk-yritykset, voivat osallistua julkisiin hankintasopimuksiin;
11. panee tyytyväisenä merkille julkisia hankintoja koskevien kansallisten strategioiden hyväksymisen ja pitää sitä hyvänä esimerkkinä ja kannustaa useampia jäsenvaltioita seuraamaan tätä esimerkkiä keinona nykyaikaistaa ja virtaviivaistaa julkisia hankintoja koskevia järjestelmiään ja tätä kautta tehostaa niitä; korostaa, että julkiset hankinnat ovat julkishallinnon useita eri aloja koskeva menoerä ja tästä syystä on erityisen tärkeää, että koordinoinnin lisäksi on olemassa hallintorakenne, jossa ovat mukana tärkeimmät sidosryhmät, jotta peruspäätökset voidaan tehdä laajempaan yhteistyöhön perustuen ja niille saadaan kaikkien mukana olevien hyväksyntä;

Torstai 4. lokakuuta 2018

12. suhtautuu myönteisesti siihen, että monet jäsenvaltiot ovat antaneet säädöksiä laatuperusteiden käytöstä (mukaan luettuna paras hinta-laatusuhde), ja kannustaa soveltamaan järjestelmällisesti näitä perusteita; kannustaa hankintaviranomaisia soveltamaan muita perusteita kuin ainoastaan alhaisinta hintaa tai kustannustehokkuutta ja ottamaan huomioon laatua koskevat sekä sosiaaliset ja/tai ympäristönäkökohdat;
13. on tietoinen, että joissakin tapauksissa alhainen hinta voi kertoa innovatiivisista ratkaisuista ja tehokkaasta hallinnosta, mutta on huolissaan siitä, että joissakin jäsenvaltioissa alhaisinta hintaa käytetään liian usein ensisijaisena myöntämisperusteena laadusta, kestävydestä ja sosiaalisesta osallisuudesta välittämättä, ja kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita analysoimaan tilanteeseen vaikuttavia syitä ja raportoimaan niistä sekä ehdottamaan tarvittaessa sopivia ratkaisuja;
14. kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan, että julkisten hankintojen käytännöt ovat vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan yleissopimuksen mukaisia; kehottaa jäsenvaltioita kannustamaan siihen, että tästä asiasta järjestetään kuulemisia vammaisten henkilöiden ja heitä edustavien järjestöjen kanssa;
15. kehottaa hyväksymään julkisia hankintoja koskevat EU:n tason ammattietiikan säännöt hankintamenettelyn eri toimijoita varten;
16. korostaa, että hankintaviranomaisten on tärkeää ottaa hankintapäätöksissään tarvittaessa huomioon tuotteen koko elinkaari, sen ympäristövaikutus mukaan luettuna, ja kehottaa komissiota avustamaan menetelmien kehittämisessä elinkaarikustannusajattelun soveltamiseksi;
17. toteaa, että innovatiiviset, sosiaaliset ja ympäristöä koskevat seikat ovat oikeutettuja ja tärkeitä myöntämisperusteita julkisten hankintojen yhteydessä ja että hankintaviranomaiset voivat määrittellä myös ympäristöä säästäviä, innovatiivisia tai sosiaalisia tavoitteita tarkkaan harkituilla eritelmillä ja sallimalla vaihtoehtoisia tarjouksia syrjimättömästi, edellyttäen, että nämä ominaisuudet liittyvät sopimuksen kohteeseen ja ovat oikeasuhteisia sen arvoon ja tavoitteisiin nähden;
18. muistuttaa, että unionin julkisia hankintoja koskeva lainsäädäntökehys velvoittaa jäsenvaltiot varmistamaan, että toimeksisaajat ja alihankkijat noudattavat täysimääräisesti ympäristö-, sosiaali- ja työlainsäädännön säännöksiä, joita sovelletaan siinä paikassa, jossa rakennusurakoita suoritetaan, palveluja tarjotaan tai tuotteita valmistetaan tai toimitetaan, kuten unionin oikeudessa ja jäsenvaltioiden lainsäädännössä säädetään sekä sovellettavissa kansainvälisissä yleissopimuksissa ja kansallisen lainsäädännön ja käytäntöjen mukaisesti tehdyissä työehtosopimuksissa määrätään; kehottaa komissiota varmistamaan, että jäsenvaltiot huolehtivat tästä veloitteesta saattaessaan vuoden 2014 direktiivejä osaksi kansallista lainsäädäntöä ja soveltaessaan niitä, ja helpottamaan parhaiden käytäntöjen vaihtoa tällä alalla;
19. on tietoinen, että tarjousten laadullinen arviointi edellyttää hankkijoilta taitoa, ja kehottaa komissiota avustamaan jäsenvaltioita arviointimenetelmien ja -käytäntöjen tunnetuksi tekemisessä erityisesti järjestämällä seminaareja ja koulutusta; korostaa, että tällaista apua olisi oltava saatavilla kaikilla hallinnon tasoilla, joilla hankintoja toteutetaan;
20. huomauttaa, että sosiaalisesti vastuullisissa julkisissa hankinnoissa on otettava huomioon toimitusketjut ja nykypäivän orjuuteen, sosiaaliseen polkumyyniin ja ihmisoikeusloukkauksiin liittyvät riskit; huomauttaa, että on ponnisteltava sen varmistamiseksi, että julkisilla hankintamenettelyillä hankittuja tavaroita ja palveluja ei ole valmistettu ihmisoikeuksia loukkaavalla tavalla; kehottaa komissiota sisällyttämään uuteen julkisten hankintojen sosiaalisia näkökohtia koskevaan oppaaseensa olennaisia säännöksiä toimitusketjujen etiikasta;
21. panee tyytyväisenä merkille useiden jäsenvaltioiden pyrkimykset perustaa hankintojen koordinoinnista vastaavia virastoja ja toteaa, että tämä edistää strategisten ja tehokkaiden hankintojen toteuttamista;
22. kehottaa useampia jäsenvaltioita hyödyntämään yhteishankinnoilla ja julkisten hankintojen yhteen keräämisellä saatavia hyötyjä ja toteaa, että yhteishankintayksiköt voisivat nopeuttaa ja niiden olisi nopeutettava asiantuntemuksen, parhaiden käytäntöjen ja innovoinnin tunnetuksi tekemistä;
23. painottaa, että erityisesti innovoinnin edistämiseksi on tärkeää, että hankintaviranomaiset toimivat yhdessä markkinoiden kanssa ja hyödyntävät riittävästi hankintaa edeltävää vaihetta valmistavana toimena seuraavia vaiheita varten; katsoo, että hankintoja edeltävä vaihe on myös olennaisen tärkeä pk-yritysten osallistumisen tukemiseksi;

Torstai 4. lokakuuta 2018

24. katsoo, että uusi kumppanuusmenettely tukee innovoinnin edistämistä, ja kannustaa hankintaviranomaisia tekemään markkinoiden kanssa yhteistyötä, jotta voidaan kehittää uusia innovatiivisia menetelmiä, tuotteita, rakennusrakenteita tai palveluja; pitää tässä yhteydessä myönteisenä, että tähän mennessä on pantu alulle 17 innovaatiokumppanuusmenettelyä;

25. suhtautuu myönteisesti suurten infrastruktuurihankkeiden julkisia hankintoja koskevien näkökohtien vapaaehtoiseen ennakkoarviointiin, jota komissio ehdottaa, ja kehottaa komissiota panemaan nopeasti täytäntöön neuvontapalvelun, ilmoitusmekanismin sekä tiedonvaihtomekanismin ja varmistamaan samalla täysin luottamuksellisuuden;

Digitalisointi ja hankintamenettelyjen moitteeton hallinnointi

26. pitää valitettavana digitaaliteknologioiden hidasta käyttöönottoa unionin hankintamenettelyissä ja kehottaa jäsenvaltioita asettamaan tavoitteeksi, että menettelyt muutetaan ripeästi digitaalisiksi ja sähköiset menettelyt otetaan käyttöön kaikissa päävaiheissa eli alkaen tarjouskilpailun tiedoksi antamisesta, tarjouskilpailuun osallistumisesta ja tarjousten jättämisestä aina arviointiin, sopimusten tekemiseen, tilaukseen, laskutukseen ja maksuun;

27. kehottaa komissiota ja jäsenvaltiota ottamaan sähköiset lomakkeet käyttöön vuoden 2018 loppuun mennessä;

28. muistuttaa, että sähköiset hankinnat tarjoavat merkittäviä etuja, joita ovat muun muassa huomattavat säästöt kaikille osapuolille, yksinkertaisemmat ja lyhyemmät menettelyt, byrokratian ja hallinnollisen rasitteen väheneminen, suurempi avoimuus ja lisäinnovaatiot sekä pk-yritysten parempi pääsy julkisten hankintojen markkinoille;

29. yhtyy komission näkemykseen siitä, että sopimusrekisterit voivat olla kustannustehokas tapa hallinnoida sopimuksia ja parantaa avoimuutta ja tietojen paikkansapitävyyttä sekä parantaa julkisten hankintojen hallinnointia;

30. kehottaa komissiota tutkimaan mahdollisuutta liittää kansalliset sopimusrekisterit verkkopalveluun Tenders Electronic Daily (TED), jotta hankintaviranomaisten velvollisuus julkaista samat tiedot kahdessa järjestelmässä poistuu;

31. kehottaa kiinnittämään huomiota vaikeuksiin, joita todistuksia ja allekirjoituksia koskevista vaatimuksista saattaa aiheutua tarjoajille ja erityisesti pk-yrityksille, ja kannattaa tässä yhteydessä keveitä vaatimuksia ja yhden kerran periaatteen soveltamista kaikkialla, jotta voidaan minimoida tarjoajille aiheutuva rasite;

32. tähdentää, että kaikkien jäsenvaltioiden olisi pystyttävä toimittamaan kaikki tarvittavat tiedot julkisten hankintojen toteuttamisesta, esimerkiksi tiedot tarjouskilpailuista, menettelyistä ja sopimuksista sekä tilastotiedot, myös siksi, että komissio voi arvioida hankintojen sisämarkkinoita;

33. kehottaa jäsenvaltioita edistämään avoimessa muodossa olevien tietojen innovatiivista käyttöä, sillä tällaiset tiedot ovat erittäin tärkeitä kaikille valtioille, jotta ne voivat johtaa julkishallintoaan ja mahdollistaa tällaisten tietojen taloudellisen potentiaalin hyödyntämisen yrityksissä, ja samaan aikaan kannustaa avoimuuteen ja vastuullisuuteen toimielimissä ja elimissä, jotka ovat tekemisissä julkisten hankintojen kanssa; korostaa, että tällaiset tiedot on aina julkistettava ottaen asianmukaisesti huomioon suhteellisuusperiaate ja noudattaen tietosuoja- ja liikesalaisuutta koskevaa EU:n säännöstöä;

Sisämarkkinat ja hankintoihin osallistumisen parantaminen

34. korostaa, että tarjouskilpailut ovat erittäin tärkeitä julkisissa hankinnoissa, ja panee pahoitellen merkille, että kilpailu unionin julkisten hankintojen yhteydessä on heikentynyt viime vuosina; vaatii käsittelemään ongelmaa niissä jäsenvaltioissa, joissa on suuri osuus sellaisia hankintamenettelyjä, joissa on saatu vain yksi tarjous;

35. vaatii jäsenvaltioita lisäämään yhteisiä hankintamenettelyjä, myös rajat ylittäviä yhteisiä hankintamenettelyjä, joita muutetut unionin säännöt helpottavat, ja kehottaa komissiota tarjoamaan tällä alalla syvällekäyvää teknistä tukea; katsoo, että tällaiset menettelyt eivät saisi kuitenkaan johtaa niin suuriin sopimuksiin, että pk-yritykset jäävät prosessin varhaisessa vaiheessa harkinnan ulkopuolelle;

36. pitää valitettavana, että pk-yrityksillä ja yhteisötalouden yrityksillä on edelleen vaikeuksia osallistua julkisiin hankintoihin, ja kehottaa komissiota arvioimaan vuoden 2014 direktiiveillä käyttöön otettujen toimien tehokkuutta ja esittämään tarvittaessa uusia ratkaisuja;

Torstai 4. lokakuuta 2018

37. kehottaa komissiota raportoimaan parlamentille direktiivin 2014/24/EU 46 artiklan "noudata tai selitä" -periaatteen käytännön täytäntöönpanosta ja toteaa, että periaatteen mukaan hankintaviranomaisten on ilmoitettava pääasialliset syyt päätökselleen olla jakamatta hankintasopimusta osiin ja päätös on selitettävä järjestelmällisesti joko hankinta-asiakirjoissa tai erillisessä kertomuksessa;

38. kehottaa jäsenvaltioita tukemaan pk-yritysten osallistumista tarjouskilpailuihin esimerkiksi pakollisen osiin jakamisen avulla silloin, kun se on mahdollista, tai asettamalla liikevaihtorajan, joka vaaditaan tarjouskilpailumenettelyihin osallistumiseksi; korostaa, että julkisten hankintasopimusten jakaminen osiin edistää kilpailua markkinoilla ja auttaa välttämään yhdestä ainoasta toimittajasta riippuvuutta koskevan riskin; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita luomaan neuvontapalveluja ja koulutusta pk-yrityksille, jotta lisää niiden osallistumista tarjouskilpailumenettelyihin;

39. kehottaa komissiota analysoimaan erityisesti rajat ylittävien julkisten hankintojen tiellä olevia kielellisiä, hallinnollisia ja oikeudellisia esteitä sekä muita mahdollisia esteitä ja ehdottamaan ratkaisuja tai puuttumaan tilanteeseen, jotta varmistetaan rajat ylittävien hankintojen toimivuus;

40. korostaa, että on tärkeää varmistaa hankittavien tuotteiden ja palvelujen yhteentoimivuus ja välttää riippuvuussuhteen syntyminen yhteen myyjään, ja kehottaa komissiota esittämään toimenpiteitä tällä alalla;

41. pitää valitettavana, ettei EU:ssa ole saatavilla selkeitä ja koottuja tietoja julkisista hankinnoista, ja panee merkille, että luotettavia tietoja mahdollisuudesta osallistua julkisiin hankintoihin tarvitaan viranomaisten vastuun varmistamiseksi ja niiden avulla voidaan torjua petoksia ja korruptiota;

42. hyväksyy muutoksenhakudirektiivistä tehdyn arvioinnin tuloksen ja komission päätöksen olla ehdottamatta säädöksen tarkistamista mutta kehottaa kansallisia muutoksenhakuelimiä jatkamaan yhteistyötään ja kehottaa komissiota lisäämään direktiivejä koskevaa ohjeistusta;

43. pitää valitettavana, että puolustusalan hankintoja koskeva direktiivi ei ole vielä tuonut toivottuja tuloksia etenkin valtioiden rajat ylittävien infrastruktuurihankkeiden yhteydessä, ja vaatii komissiota ja jäsenvaltioita tehostamaan toimiaan nykyisin sovellettavien sääntöjen täytäntöönpanon parantamiseksi;

44. korostaa, että julkisten hankintamenettelyjen on oltava avoimia ja syrjimättömiä; muistuttaa, että on tärkeää huolehtia siitä, että käytettävissä on asianmukaisia valitusmenettelyjä ja ohjausta valituksen tekemisessä;

Kansainväliset julkiset hankinnat

45. kehottaa toteuttamaan unionin toimia, jotta voidaan parantaa EU:n toimijoiden pääsyä kolmansien maiden julkisten hankintojen markkinoille, sillä unionin julkisten hankintojen markkinat kuuluvat maailman avoimimpiin;

46. ilmaisee huolensa julkisten hankintojen alan epäoikeudenmukaisesta kilpailusta, joka johtuu siitä, että valtio on tukenut kolmansista maista tulevia kilpailijoita erityisesti sähköajoneuvojen ja akkujen mutta myös muilla markkinoilla; katsoo, että kaupan suojaamisen välineiden ja julkisten hankintojen käytäntöjen välille on luotava yhteys;

47. painottaa, että julkisten hankintojen markkinoilla on suuri taloudellinen merkitys, sillä hankintamenot muodostavat arviolta 20 prosenttia maailman BKT:stä, ja korostaa, että parantamalla pääsyä kolmansien maiden julkisten hankintojen markkinoille ja luomalla eurooppalaisille yrityksille tasapuoliset toimintaedellytykset voidaankin kasvattaa merkittävästi tuotteiden ja palvelujen myyntiä sekä lisätä valinnanvaraa ja vastinetta veronmaksajien rahoille niin EU:ssa kuin kolmansissa maissa;

Torstai 4. lokakuuta 2018

48. toteaa, että kolmansien maiden julkisten hankintojen markkinat on usein oikeudellisesti ja/tai tosiasiallisesti suljettu EU:n tarjoajilta; kannustaa komissiota keräämään ja toimittamaan parempia tietoja kansainvälisistä julkisista hankintamenetelystä; muistuttaa, että komission arvion mukaan yli puolet maailman julkisten hankintojen markkinoista on nykyään suljettu vapaalta kansainväliseltä kilpailulta maailmalla yhä enemmän käytössä olevien protektionististen toimien vuoksi, kun taas EU:n julkisista hankinnoista noin 352 miljardin euron arvoisen osuus on avoinna julkisia hankintoja koskevan WTO:n sopimuksen (GPA-sopimus) jäsenmaista tuleville tarjoajille; korostaa, että EU:n on puututtava tähän epätasapainoon turvautumatta itse protektionistisiin toimenpiteisiin; pyytää komissiota varmistamaan, että eurooppalaisille yrityksille annetaan samanlaiset mahdollisuudet päästä ulkomaisten kilpailijoiden markkinoille kuin näillä on EU:n markkinoille pääsystä, ja huomauttaa, että ehdotettu ns. kansainvälinen julkisten hankintojen väline voisi tietyin ehdoin toimia markkinoille pääsyn edistämiseksi;

49. pitää myönteisenä, että yksi komission kuudesta painopistealueesta julkisten hankintojen alalla on helpottaa hankintamarkkinoille pääsyä; korostaa, että kolmansien maiden julkisten hankintojen markkinoille pääsyn helpottaminen, myös valtiotasoa alemmalla tasolla, muodostaa merkittävän kannustimen EU:lle sen käydessä kauppaneuvotteluja, sillä useat EU:n yritykset ovat erittäin kilpailukykyisiä monilla aloilla; korostaa, että julkiset hankinnat olisi sisällytettävä kaikkiin tuleviin kauppasopimuksiin, jotta ulkomaisiin tarjouspyyntöihin osallistuisi mahdollisimman paljon eurooppalaisia yrityksiä; kehottaa komissiota valvomaan myös EU:n vapaakauppasopimuksiin sisältyvien, julkisten hankintojen markkinoita koskevien määräysten noudattamista ja asianmukaista täytäntöönpanoa; muistuttaa, että kauppasopimuksia olisi käytettävä kolmansien maiden julkisten hankintojen markkinoille pääsyn parantamiseen ja että kaikissa unionin tekemissä kauppasopimuksissa olisi nostettava keskeiselle sijalle parempi pääsy kolmansien maiden hankintamarkkinoille sekä parannetut säännöt, jotka koskevat nykyaikaisia, tehokkaita ja avoimia hankintamenettelyjä, jotka puolestaan ovat keskeisen tärkeitä paremman vastineen saamiseksi julkisille varoille, ja että samalla olisi noudatettava kaikilta osin oikeutettuja julkisen politiikan tavoitteita, jotka on vahvistettu julkisia hankintoja koskevissa unionin direktiiveissä; korostaa, että kolmansien maiden talouden toimijoiden on julkisia hankintoja koskevien sopimusten saamiseksi noudatettava unionin sosiaalisia ja ympäristöön liittyviä perusteita, jotka on vahvistettu direktiiveissä 2014/23/EU, 2014/24/EU ja 2014/25/EU, ja kannustaa tämän mukaisesti käyttämään sopimusten tekemiseen taloudellisesti edullisimman tarjouksen perusteita ("MEAT"); toteaa, etteivät kahdenväliset ja aluetasoa alhaisemmalla tasolla tehtävät vapaakauppasopimukset aina takaa täyttä pääsyä julkisten hankintojen markkinoille; pyytää komissiota neuvottelemaan mahdollisimman laajasta pääsystä kolmansien maiden julkisten hankintojen markkinoille;

50. korostaa, että kaikissa strategioissa, jotka koskevat kolmansien maiden julkisten hankintojen markkinoiden avaamista, on käsiteltävä asianmukaisesti pk-yritysten kohtaamia esteitä ja niiden erityistarpeita, jotta voidaan helpottaa niiden pääsyä markkinoille, sillä pk-yritykset ovat erityisen heikossa asemassa pyrkiessään kolmansien maiden julkisten hankintojen markkinoille, ja samalla on otettava asianmukaisesti huomioon pk-yrityksille aiheutuvat vaikutukset niiden altistuessa kolmansista maista tuleville uusille kilpailijoille; kehottaa komissiota kannustamaan pk-yrityksille suotuisten hankintamenettelyjen (mukaan lukien rajatylittävät aloitteet ja tarjouspyyntöjen jakaminen eriin) sisällyttämiseen kauppasopimuksiin; korostaa hyötyjä, joita erityisesti pk-yritykset saavat kahdenvälisestä ja siitä, että kaikissa kolmansien maiden kanssa tehtävissä julkisissa hankintasopimuksissa käytetään sähköistä hankintamenettelyä;

51. toteaa, että suurimmat kehittyvät taloudet, kuten Brasilia, Kiina, Intia ja Venäjä, eivät vielä ole GPA-sopimuksen osapuolia, mutta Kiina ja Venäjä ovat liittymässä siihen virallisesti, ja kehottaa komissiota rohkaisemaan ja tukemaan kolmansia maita niiden pyrkimyksissä liittyä GPA-sopimukseen, koska monenväliset sopimukset ovat pitkällä aikavälillä paras keino varmistaa tasapuoliset toimintaedellytykset; korostaa, että kahdenväliset kauppasopimukset ja kunnianhimoiset hankintasäännökset, jotka ovat GPA-sopimuksen periaatteiden mukaisia, saattavat muodostaa perustan paremmalle monenväliselle yhteistyölle;

52. painottaa GPA-sopimuksen tärkeyttä, sillä se mahdollistaa lainmukaisen pääsyn kolmansien maiden hankintamarkkinoille ja parantaa hankintamenettelyiden avoimuutta ja ennustettavuutta; rohkaisee komissiota edistämään maailmanlaajuisen ja johdonmukaisten normien kehittämistä avoimille hankinnoille, sillä ne ovat tärkeä väline korruption torjumiseksi; pyytää komissiota erityisesti pyrkimään siihen, että kauppasopimuksiin sisällytetään määräyksiä julkisten hankintojen yhteisistä säännöistä, jotka mahdollistavat korruptiosta ilmoittamisen, yksinkertaistavat menettelyjä ja vahvistavat tarjoajien lahjomattomuutta ja avoimuutta;

Ammattimaistuminen

53. panee tyytyväisenä merkille ammattimaistumista koskevat komission suositukset ja kehottaa jäsenvaltioita laatimaan kansallisia suunnitelmia ensisijaisena asiana; ehdottaa, että kussakin suunnitelmassa olisi tehtävä ero erityyppisten hankintojen välillä erityisesti siksi, että pk-yritysten osallistumista palveluhankintoihin ja digitaalisen infrastruktuurin hankintoihin voidaan helpottaa eri tavalla kuin niiden osallistumista suurten infrastruktuurisopimusten hankintoihin;

54. kehottaa komissiota ehdottamaan keinoja rahoitustuen tarjoamiseksi unionin varoista ammattimaistumista koskevien asiaankuuluvien toimenpiteiden tukemiseksi jäsenvaltioissa;

Torstai 4. lokakuuta 2018

55. pitää valitettavana ammattimaistumisen alhaista tasoa julkisista hankinnoista vastaavien parissa ja kehottaa jäsenvaltioita parantamaan kaikkien julkisen hankintamenettelyn kaikissa vaiheissa mukana olevien taitoja;

56. korostaa, että sekä hankkijoilla että toimittajilla on oltava asianmukainen koulutus, jotta ne voivat toimia tehokkaasti hankintojen kaikissa vaiheissa, ja ammattimaistumisen yhteydessä on kiinnitettävä huomiota julkishallinnon kaikkiin tasoihin ja laatuperusteisiin, myös sosiaalisiin ja ympäristöön liittyviin perusteisiin; katsoo, että parempia tuloksia voidaan saavuttaa parantamalla sitä, millä tavoin viranomaiset harkitsevat hankintojaan, sekä niiden hankintatapoja; pitää valitettavana, että usein julkiset hankinnat myönnetään kokeneemmille yrityksille, jotka avustavat hankintasopimuksen suunnitteluvaiheessa ja ovat näin ollen paremmassa asemassa, kun sopimuksen saannista kilpaillaan, sanotun kuitenkin vaikuttamatta neuvottelumenettelyyn;

57. pyytää jäsenvaltioita kannustamaan yliopistoja kehittämään edelleen yliopistokursseja Euroopan unionin hankintalainsäädännön alalla ja parantamaan julkisista hankinnoista vastaavien henkilöiden koulutusta ja uran hallintaa, pk-yrityksissä työskentelevät mukaan luettuina, myös tietoteknisten välineiden kehittämisen ja käyttöönoton osalta; tukee yhteisen eurooppalaisen teknisten ja tietoteknisten taitojen kehityksen luomista;

o

o o

58. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille.
